तं मन्ये केशवं विष्णुं सुराद्यममुरान्तकं । नारायणं जगद्योनिं पुराणं पुरुषं ध्रुवं । ५८८०
स्रष्टारं सर्व्वभूतानां व्यक्ताव्यक्तं सनातनं । अधृष्यं सर्व्वभूतानां सर्व्वलोकनमस्कृतं ।
अनादिमध्यनिधनं चरमचरमव्ययं । स्वयम्भुवमजं स्थाणुमजेयं सचराचरैः ।
त्रिविक्रमं त्रिलोकेशं त्रिदशेन्द्रारिनाशनं । इति मे निश्चला बुद्धिर्जातोऽयं मथुरामधि ।
कुले महति वै राज्ञां विपुले चक्रवर्त्तिनां । कथमन्यस्य पुंसस्तु गरुत्मान् वाहनो भवेत् ।
विशेषेण तु कन्यार्थे विक्रमस्थे जनार्द्दने । कः स्थास्यति पुमानद्य गरुडस्याग्रतो बली । ५८८५
स्वयंवरकृतेनासौ विष्णुः स्वयमिहागतः । विष्णोरागमने चैव महान्दोषः प्रकीर्त्तितः ।
भवद्भिरनुचिन्त्येदं क्रियतां यदनन्तरं ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं विब्रुवमाणन्तु मगधानां जनेश्वरं । सुनीथोऽथ महाप्रज्ञो वचनञ्चेदमब्रवीत् ।
॥ सुनीथ उवाच ॥ सम्यगाह महाबाहुर्म्मगधाधिपतिर्नृपः । समत्वं नरदेवानां यथा वृत्तं महाहवे ।
गोमन्ते रामकृष्णाभ्यां कृतं कर्म्म सुदुष्करं । गजाश्वरथसम्बाधा पत्तिध्वजसमाकुला । ५८९०
निर्द्दग्धा महती सेना चक्रलाङ्गलवह्निना । तेनायं मागधः श्रीमाननागतमचिन्तयत् ।
ब्रुवते राजभिनायामनुस्मृत्य सुदारुणं । पदात्योर्युध्यतोस्तत्र बलकेशवयोर्युधि ।
दुर्निवार्य्यतरैर्घातैरभवद्वाहिनीचयः । विदितं वः सुपर्णस्य आगतस्य नृपोत्तमाः ।
पक्षवेगानिलोद्धूता बभ्रमुर्गगणेचराः । समुद्राः क्षुभिताः सर्व्वे चचालाद्रिर्म्महीं मुहुः ।
वयञ्च सर्व्वे सन्त्रस्ताः किमुत्पातेति विह्वलाः । यदा सन्नह्य युध्येत आरूढः केशवः खगे । ५८९५
कथमस्मद्विधैः शक्यं प्रतिष्ठातुं रणाजिरे । राज्ञां स्वयंवरो नाम सुमहान् हर्षवर्द्धनः ।
कृतो नरवरैराद्यैर्यज्ञोधर्म्मस्य वै विधिः । दृदन्तु कुण्डिनगरमासाद्य मनुजेश्वरैः ।
पुनरेवैष्यते नूनं महापुरुषविग्रहः । यदि सा वरयेदन्यं राज्ञां मध्ये नृपात्मजा ।
कृष्णस्य भुजयोर्व्वीर्य्यं कः पुमान् प्रसहिष्यति । विख्यापितस्तु दोषोऽयं स्वयंवरमहोत्सवे ।
तदर्थमागतः कृष्णो वयञ्चैव नराधिपाः । कृष्णस्यागमनञ्चैव नृपाणामपि गर्हितं । ५९००
कन्याहेतोर्नरेन्द्राणां यथा वदति मागधः ।
इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्व्वणि रुक्मिणीस्वयंवरे सुनीथवाक्ये षडधिकशततोऽध्यायः ॥ १०६ ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्येवमुक्ते वचने सुनीथेन महात्मना । करूषाधिपतिर्व्वीरो दन्तवक्रोऽभ्यभाषत ।
॥ दन्तवक्र उवाच ॥ यदुक्तं मागधेन्द्रेण सुनीथेन नराधिपाः । युक्तपूर्व्वमिदं मन्ये यदस्माकं वचो हितं ।
न च विद्वेषणेनाहं न चाहङ्कारवादिना । न चात्मविजिगीषुत्वाद्दूषयामि वचोऽमृतं ।
वाक्यार्णवं महागाधं नीतिशास्त्रार्थवृंहितं । क एष निखिलं वक्तुं शक्तो वै राजसंसदि । ५९०५
किन्त्वनुस्मरणार्थं हि यद्ब्रवीमि शृणुष्व मे । आगतो वासुदेवेति किमाश्चर्य्यं नराधिपाः ।
यथागता वयं सर्व्वे तथा कृष्ण इहागतः । किमत्र दोषो गौण्यो वा कन्याहेतोः समागताः ।
यदस्माभिः समेत्यैव कृतं गोमन्तरोधनं । तत्र युद्धकृतं दोषं कथं वः कर्त्तुमर्हथ ।